

car en alt-aragonès rigorós esperaríem un plural *-ans*

6 Un b ll **repataneus* tret de *repetere* és una formació concebible (tanmateix no clàssica ni en Du C), però seria derivació raonable, com *succedaneus* de *succedere*, i essent així que *repatam* és 'un que no vol saber res a canviar una habitud ---' (DFa) aniria força bé partint del clàssic *repetere* «riposter» doncs *repatam* = cast *respondón*

Una de les idees més suggestives seria que el mot s'hagués originat, a base d'una de les nombroses tornades, responements o *ritornellos* sense sentit que s'intercalen en les cançons populars, *re-patantam*, *re-patantena* (cf. el que imita el B. de Maldà, *Coll B V*, 230, i que copio a la nota de *responement RESPONDRE*), que tals formacions sense sentit es puguin convertir en mots normals i vius de la llengua, ens ho mostren casos com el del fr. *prétentaine*; «*patanteño*: *prétwntaine*, *courir la ~*» en el gascò de Comenge (Duplich, *Pat de StGaudens*, cf ibid «*partanto*: *patente*»), cf benasquès *patanteta* 'irresoluto, que anda trastrabillando: *pero çquè ja ixo patanteta viene u no viene?*' (Ballarín, o c); i aquí la idea d'absurditat, en combinar-se amb la de repetició expressada per l'afegit de *re-*, esdevenia ben adequada per expressar l'actitud poc racional i tossuda del *repatam*. Em decanto a creure que aquí hi hagi l'etimologia més enraonada de totes, car també l'aparició del mot en forma geogràficament sincopada (Port, Cat, Provença) es comprèn així perfectament; i així s'explica molt bé el subst. ross. *repatana*

7. Partir de *refractari*, amb doble dissimilació, canviant una de les *r* en *n* i eliminant l'altra, no explicaria encara el canvi de *f* en *p*, i caldria recórrer a una contaminació (com de *petar* o *repetellar*), cosa que ja desfà l'escassa versemblança de la idea, tornant la massa rebuscada. En tot cas notem que és un disbarat reemplaçar *refractari*, o el cast. *reactio*, per *repatam*, com veig que fan ara alguns periodistes catalans; són matisos enterament diferents: *repatam* és sempre vituperi, retreu mera tossuderia, mentre que el *refractari* ho pot ser per lloable prudència. No és versemblant que hi hagi gaire o cap relació amb el nom de les tonades andaluses, «flamenques», PETENERAS (DECH), sense afinitat semàntica, i que es creuen derivades del NL *Paterna* (prov. de Cadis); no descartem que en el nom andalús hi hagi un altre brot del que suggeriré en el darrer paràgraf.

En definitiva veiem clar que hi ha parentiu bastant segur amb els mots portuguesos i occitans que hem aplegat en els §§ 1 i 2. ¿Serien potser derivats de *petar* 'esclatar', que també expressa el sentit de 'rompre's brusquement'? Però s'hi oposa el fet que la documentació més antiga sigui en portuguès, llengua on aqueix mot té la forma *peido* 'per'. Restem amb la impressió que es tracta, en totes tres llengües, d'un mot de creació expressiva, evocador de la idea de 'brusquedat', 'dura resistència', mitjançant la mera repetició de les brusques explosions de les oclusives seguides *-p-*, *-t-*, precedides de *re-* que en reforça la idea.

DERIV : *Repataneria* (DAg, DOrt.). *Repatanieses*

(supra) *Repatàniament*

Repatriació, repatriar, V *pare Repeix, repleixada, repéixer*, V *péixer Repexó, V. peixó (PEIXERA)* i *péixer Repèl, repelada, repelar, repelenc*, V. *pèl Repellent, repellar*, V. *espèllir Repelló, repeló, V. pèl i pell Repelós, V. pèl Repembre, V. prémer Rependre, V. pendre Repenediment, repenedir, -it, V. penedir-se Repenjar-se, V. penjar Repensar, repensós, V. pensar (PES) Repent, repenti, repentina-ment, repentista, V. rabent i rebentar Repentir-se, castellanisme intolerable per *penedir-se Repercudir, repercussió, repercutir, V. discutir Repertori, V. parir Repès, repesar, V. pes Repetell, repetellar, repetelleig, -ejar, V. pet Repetge, V. peu Repeticó, repetida, repetidor, repetir, V. petició Re-petit, V. rei Repetjó, castellanisme, de *repechón* veg supra, a *repanxó Repetnador, repenar, V. peu i reguinar (GUITZA) Repeu, repenar, V. peu Repic, repicacampanes, repicada, repicament, repicar, repicó, V. picar Reptsa, V. pisar Repiscar, reptisco, V. pessigar Reptscolabis, V. pessigar Repistar* és un mot castellà indocumentat en cat (no Lab 1840-88) *Reptistolat*: no consta més que *refistolat* (DCEC/DECH iv, 836a25) *Repit*, suspecte de castellanisme, V. *repanxó Reputera, de pitera (PIT) Reputiplam, V. rapitiplam Repitxer, repiular, repiulo, repiuejar, V. piular Repix, repixada, repixar, V. pixar Replà, -anell, -anet, replanillà, -llat, V. pla Replantar, replanteig, replantejar, V. planta Replanyol, V. pla Replasmal, V. plasmar +Replastir, V. pasta, nota 2 Replec, V. plegar Repleció, V. omplir Replega, replegada, replegadissa, replegador, -adora, -adures, replegament, replegar, V. plegar Replet, V. omplir Rèplica, replicador, replicare, replicar, V. plegar Replir, V. omplir Replomar, V. plom Replujar, V. ploure Repoblació, repoblador, repoblar, V. poble Repodrir, V. podrir Repolir, -liment, V. polir Repols, V. espèllir Repolsar, V. espèllir Repom, V. poma Report, reportament, reportar, reportatge, reportèr, V. portar Repòs, reposa, reposada, reposadament, reposador, reposar, reposat, V. posar Reposició, V. pondre Repost, V. rebost i pondre Repotegar, V. rebotegar Reprehensió, V. pendre Reprémer, repressada, repressa, repressat, V. prémer Reprendre, reprenedor, -preniment, reprehensible, reprehensió, reprehensiu, reprens, repressa, repressàlia, V. pendre Representació, representalla, representant, representar, representatiu, V. ésser i present Rereset, V. pendre Repressió, repressu, repressor, V. prémer Repret, repretar, V. APRETAR (DCEC/DECH) Reprimenda, reprimir, V. prémer Rèprobe, V. provar Reproducció, reproductible, reproductiu, -ivitat, reproductor, reproduir, V. dur Reprometre, repromissió, V. metre***

REPROPI, del ll. vg *REPROPIUM, -OPIUS, que és probablement una variant dels sinònims OPPROBRIUM i REPROBATIO per influència de l'altre sinònim IMPROPERIUM □ 1.ª doc : fi del S. XIII.